

Centrum pedagogicko-psychologického poradenstva a prevencie Sabinov

Novela zákona o odbornom vzdelávaní

(rok 2012)

(**184/2009 Z.z. zákon z 23. apríla 2009**)

Novela Zákona č. 184/2009 Z. z. zákonom č. 324/2012 Z.z. z 20.9.2012 o odbornom vzdelávaní a príprave a o zmene a doplnení niektorých zákonov má podľa dôvodovej správy **posilniť koordináciu odborného vzdelávania a prípravy ako aj riešiť situáciu v prípade nadbytočných študijných odborov s nízkym záujmom trhu práce.** Ako cieľ sa uvádza:

- prispôbiť odborné vzdelávanie a prípravu požiadavkám trhu práce,
- zvýšiť počet absolventov stredných odborných škôl,
- zvýšiť záujem žiakov základných škôl o štúdium na stredných odborných školách,
- podporiť štúdium v študijných odboroch a učebných odboroch, ktoré sú požadované trhom práce, avšak v súčasnosti majú nízky počet absolventov,
- vytvoriť mechanizmus na zníženie počtu absolventov odborov vzdelávania o ktorých zamestnávateľa nemajú záujem.

Stanovuje povinnosť zverejňovať informácie o uplatniteľnosti absolventov stredných škôl podľa jednotlivých prognóz potrieb trhu práce sa presúva na rezort práce, sociálnych vecí a rodiny.

Informácie o uplatnení absolventov stredných škôl na trhu práce sú zverejňované podľa jednotlivých krajov, stredných škôl a odborov vzdelávania

Na základe prognóz vytvorí MŠVVaŠ so stavovskými a profesnými organizáciami:

- • zoznam odborov vzdelávania, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce,
- • zoznam nedostatkových odborov vzdelávania s cieľom uplatniť tieto zoznamy pri rozpise finančných prostriedkov.

Do vzdelávania budú môcť vo väčšej miere vstupovať zamestnávateľa:

1. Majú spolupracovať pri tvorbe analýz a prognóz trhu práce.
2. V spolupráci s rezortmi školstva a práce vytvárať zoznamy nadbytočných a nedostatkových odborov.

3. Stavovské a profesijné organizácie by mali byť **zastúpené aj na záverečných skúškach, odborných zložkách maturitných skúšok a absolventských skúškach:**
- a/ zavedenie metodiky účasti zástupcov zamestnávateľov na ukončovaní štúdia,
  - b/ zjednotenie účasti zamestnávateľov na jednotlivých formách ukončovania štúdia strednej odbornej školy,
  - c/ stanovenie jednotného postupu orgánov miestnej štátnej správy v školstve pri informovaní zamestnávateľov o termínoch konania jednotlivých skúšok.

Určovanie počtov tried 1. ročníka stredných škôl pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku

1. Riaditeľ strednej školy predloží návrh na počet tried 1. ročníka pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku **do 15. júna**
2. Zriaďovateľ súkromnej alebo cirkevnej strednej školy predloží samosprávnemu kraju (**VUC**) návrh na počet tried 1. ročníka pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku **do 30. júna**.
3. Orgán miestnej štátnej správy v školstve rozhodne **do 15. septembra** o návrhu počtu tried a počtu žiakov 1. ročníka pre všetky 8-ročné gymnázia tak, aby počet žiakov do týchto tried neprekročil 5% z daného populačného ročníka.
4. Do **30. septembra** rozhodne:
  - **KŠU o počte tried 1. ročníka stredných škôl** vo svojej zriaďovateľskej pôsobnosti (**ŠZŠ, bilingválne gymnázia**)
  - **VUC** všeobecným záväzným nariadením (poslanci VUC-ky) po prerokovaní v krajskej rade pre odborné vzdelávanie **určí počet tried financovaných zo štátneho rozpočtu (súkromné a cirkevné školy si budú môcť otvoriť aj nezávislé prvé triedy, ale budú si ich platiť zo svojho rozpočtu) – LEN POČTY TRIED, NIE POČTY ŽIAKOV**

KRITÉRIA:

- **regionálna stratégia výchovy a vzdelávania v stredných školách,**
- **analýzami a prognózami o vývoji trhu práce,**
- **d ďalšími objektívnymi merateľnými kritériami:**
  - **Ďalšími objektívnymi merateľnými kritériami,** ktorými sa bude samosprávny kraj riadiť pri určovaní počtov tried prvého ročníka stredných škôl pre prijímacie konanie v nasledujúcom školskom roku **sú:**
  - percentuálny podiel evidovaných nezamestnaných absolventov na úradoch práce, sociálnych vecí a rodiny vo vzťahu k počtu absolventov strednej školy v danom odbore vzdelávania,
  - materiálno-technické a priestorové zabezpečenie strednej školy,

- výsledky monitorovania a hodnotenia kvality výchovy a vzdelávania vykonaných ŠŠI,
- výsledky hodnotenia externej časti a písomnej formy internej časti maturitnej skúšky,
- výsledky teoretickej a praktickej časti odbornej zložky maturitnej skúšky, absolventskej skúšky a záverečnej skúšky,
- percentuálny podiel prijatých žiakov do 1. ročníka vzhľadom na stanovený počet tried na predchádzajúci školský rok,
- personálne zabezpečenie školy,
- výsledky z celoslovenských a medzinárodných kôl súťaží alebo predmetových olympiád,
- účasť strednej školy v medzinárodných projektoch alebo programoch.

Určovanie počtov prváčkových tried sa nevzťahuje na osemročné gymnáziá a špeciálne školy, ako aj triedy stredných škôl zriadených na základe medzivládnych zmlúv. Ministerstvo chce zmenou dosiahnuť posilnenie odborného vzdelávania. (ak sa obmedzí prijímanie na nadbytočné študijné odbory, zbaví sa absolventov, o ktorých trh nemá záujem. Opatrenie majú zároveň zvýšiť záujem deviatakov o štúdium na stredných odborných školách.)

Budú zriadené rady pre vzdelávanie, v ktorých budú zastúpení predstavitelia verejných, súkromných aj cirkevných škôl (*o osude škôl by mali na návrh rady pre vzdelávanie rozhodovať krajské samosprávne zastupiteľstvá*),

PRIJÍMACIE KONANIE (zákon č. 324/2012 čl. IX. body 1 až 23)

A/ Od 1. januára 2013 povinná prijímacia skúška na štúdium študijného odboru SOŠ a gymnázia (s výnimkou žiakov, ktorí dosiahli 90%-nú úspešnosť v Testovaní z matematiky a slov. jazyka)

B/ Na gymnáziá sa budú môcť hlásiť len žiaci s priemerom známok do 2,0 a na študijné odbory SOŠ 2,75 – platí od 1.9.2014 (pre školský rok 2015/2016)

a/ priemer sa bude vyratúvať zo známok z povinných predmetov z druhého polroka ôsmeho a z prvého polroka deviateho ročníka na základnej škole. Žiak však bude musieť tento priemer splniť aj v druhom polroku deviateho ročníka (neberú sa do úvahy predmety s výchovným zameraním. Ak žiak nespĺní kritéria na konci 9. ročníka, jeho ďalšie štúdium určí KŠU.

(do 1. ročníka štvorročného vzdelávacieho programu gymnázia a do 1. ročníka päťročného vzdelávacieho programu bilingválneho štúdia priemerný prospech do 2,0.)

Do 1. ročníka vzdelávacieho programu úplného stredného odborného vzdelávania-priemerný prospech do 2,75 z povinných vyučovacích predmetov na konci druhého polroku štúdia predposledného ročníka štúdia na základnej škole a na konci prvého polroku posledného ročníka štúdia na základnej škole a na konci prvého polroku posledného ročníka štúdia na základnej škole.)

b/ tieto kritériá sa nevzťahujú na prijímanie žiakov do prvého ročníka osemročného gymnázia, pretože postačuje kritérium päť percent žiakov z populačného ročníka.

c/ rovnako neplatia ani pre prijatie na osemročné konzervatórium, pretože v praxi sa na prvom stupni základných škôl uplatňuje v mnohých prípadoch slovné hodnotenie a nie hodnotenie klasifikáciou. Taktiež sa nevzťahujú na prijatie žiakov na šesťročné konzervatórium, vzhľadom na poslanie tohto druhu strednej školy, ktorým je predovšetkým poskytovať komplexné umelecké a umelecko-pedagogické vzdelanie.-

ĎALŠIE ZMENY

A/ Zníženie počtu typov stredných odborných škôl a zavedenie prívlastku v názve strednej odbornej školy,

B/ Zavedenie možnosti získania nižšieho stredného vzdelania aj na strednej škole – možné poskytnúť vzdelávanie žiakom, ktorí ukončili štúdium v nižšom ako 9. ročníku (ale len pre svojich žiakov, nie pre externistov) zák. 324/2012 čl. 9 bod 16. *Koná sa komisionálna skúška, výsledkom je vysvedčenie s doložkou.*

C/Zrušenie štúdia jednotlivých predmetov,

D/Zmena dosiahnutého stupňa vzdelania absolventov praktickej školy – získava nižšie stredné odborné vzdelanie, nemôže študovať v učebnom resp. študijnom odbore SOŠ (úprava zákona 245/2008 §16, ods.4 bod a/). Dokladom o vzdelaní je záverečné vysvedčenie.

E/Zmena školského strediska záujmovej činnosti na centrum voľného času, činnosť školského klubu detí,

F/Zavedenie nového systému registrácie detí, žiakov a poslucháčov zavedením jedného centrálného registra,

G/Možnosť zvýšenia maximálneho počtu detí v triede materskej školy a maximálneho počtu žiakov v triede základnej školy a strednej školy (od 1.9.2013) o 3 zo závažných dôvodov (324/2012 čl. IX bod 7 až 12). O navýšení počtu rozhoduje riaditeľ školy.

H/ Normatívy materiáľno-technického a priestorového zabezpečenia,

CH/ Uplatnenie zoznamu odborov vzdelávania, ktoré sú nad rozsah potrieb trhu práce a zoznamu odborov s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce pri rozpise normatívnych finančných prostriedkov,

I/ Podpora budovania centier odborného vzdelávania a prípravy,

J/Vytvorenie predpokladov pre vznik stredných odborných škôl s celoslovenskou pôsobnosťou,

K/ Možnosť pre ministerstvo určiť samosprávnemu kraju počty žiakov pre jednotlivé odbory vzdelávania SOŠ s nedostatočným počtom absolventov pre potreby trhu práce.

L/Vytvorenie systémových predpokladov pre zabezpečenie výkonu praktického vyučovania žiakov priamo u zamestnávateľov s cieľom umožniť žiakom poznať reálne prostredie výkonu povolania a rozvíjať pracovné návyky nevyhnutné na úspešné zaradenie sa na trh práce po ukončení štúdia,

M/Zmena vzťahu žiaka strednej odbornej školy a jeho budúceho zamestnávateľa,

N/Zapracovanie prvkov duálneho školstva do odborného vzdelávania a prípravy v SR prostredníctvom novely príp. úplne novým zákonom o odbornom vzdelávaní a príprave (vláda SR, 2.Q roku 2014).

Vypracoval: Mgr. Róbert Letkovský

V Sabinove 13.12.2012